

صله ارحام حالمان را خوب می‌کند

امروزه که انسان مدرن سرگرم دنیای دیجیتال است، ارتباطات اجتماعی بسیار کمرنگ و ملاقات‌های قوم و خویشی به عبارتی از مد افتاده و کمرنگ شده است...

امروزه که انسان مدرن سرگرم دنیای دیجیتال است، ارتباطات اجتماعی بسیار کمرنگ و ملاقات‌های قوم و خویشی به عبارتی از مد افتاده و کمرنگ شده است، در صورتی که زمان‌های نه چندان دور، زندگی با ارتباطات جمعی زیبایی دلنشینی داشت؛ رفت و آمد خانواده‌ها با هم، دورهمی‌ها، مهمانی‌ها، جمع شدن‌ها و شب نشینی فرزندان و نوه‌ها در کنار پدربزرگ و مادر بزرگ‌ها روی بالکن با صدای قل قل سماور و صدای خنده بچه‌ها ...

به گزارش ایسنا، روزنامه «جوان» در ادامه نوشت: صله رحم در معنای لغوی یعنی وصل کردن و در تفسیر به معنای پیوند با دوستان و آشنایان است. هر چیزی باعث پیوند بیشتر بین آنها شود، می‌توان بر آن صله رحم نام گذاشت. ارحام کسانی هستند که در مراتب ارث واقع می‌شوند؛ مانند: پدر، مادر، برادر، خواهر و فرزندان آنان و نیز عمو، عمه، خاله، دایی و فرزندان آنان.

کرونا به مشکل دامن زده است

امروزه شیوع ویروس کرونا و اجرای قرنطینه، موجب ممانعت از دید و بازدیدها و منع سفر شده است که این موضوع بیش از پیش دیدارها را کمرنگ کرده و باعث روی آوردن مضاعف به دنیای مجازی شده است. زمان‌هایی که صرف استفاده از لوازم دیجیتال، گوشی همراه هوشمند، لپ‌تاپ و کامپیوتر می‌شود، نسبت به قبل بسیار بیشتر شده است، در حالی که می‌دانیم وابستگی و اعتیاد به دنیای مجازی آثار سوء فراوانی روی روان و جسم انسان می‌گذارد.

در دید و بازدید از اقوام، از وضعیت و مشکلات همدیگر باخبر می‌شویم و می‌توانیم در موارد مختلف به هم کمک کنیم. مثلاً اگر احتیاج به کمک مالی هست با همیاری دوستان و آشنایان مشکل مالی حل می‌شود و این کمک و یاری سبب قوی‌تر شدن پیوند عاطفی بین آنها می‌شود.

حال یکدیگر را خوب کنیم

نگرش ما باید نسبت به صله رحم تغییر کند تا بتوانیم این مسئله‌ای را که آنچنان برای خود دشوار کرده ایم برطرف کنیم. باید نگاه ما نسبت به صله رحم این باشد که با انجام آن، حال یکدیگر را بهتر کنیم نه اینکه اسباب زحمت یا مشقت طرف مقابل شود. باید صله رحم سبب گره‌گشایی از مشکلات باشد نه اینکه گره به گره‌های دیگر بیفزاید. سرانجام اینکه صله رحم باعث دلخوشی خود و اطرافیان شده و انگیزه بیشتری برای زندگی در انسان به وجود آورد.

صله رحم حضوری، چیز دیگری است

هر چند می‌توان از تکنولوژی‌های امروزه نیز برای انجام صله رحم استفاده کرد و با استفاده از شبکه‌های مجازی یا حتی تلفن به صله رحم پرداخت، اما انجام صله رحم به صورت حضوری تأثیرات بهتر و کارآمدتری دارد و نفس حضور بالاتر است. به عنوان مثال برای باخبر شدن از احوال مادر و پدری که سن و سالی از آنها گذشته است، نمی‌توان به تلفن یا پیام اکتفا کرد؛ آنها نیاز به مراقبت، محبت و توجه ویژه دارند و با حضور در کنارشان می‌توان به وضعیت آنها رسیدگی و کم و کاستی موجود در زندگیشان را رفع و رجوع کرد؛ تهیه مایحتاج آنها، تعمیر اسباب‌خانه یا اگر نیاز است برای رفتن به درمانگاه آنها را همراهی کرد و کارهایی از این دست انجام داد.

آسیب‌های ترک صله رحم

از آسیب‌های اجتماعی ترک صله رحم این است که خالی شدن اطراف شخص و احساس نیاز به همراه باعث می‌شود تا افراد سودجو و منفعت‌طلب به ویژه در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی مختلف به سراغ شخص آمده و با ابراز همدردی یا محبت کاذب به شخص، او را به سمت مقاصد شرورانه خود هدایت کنند؛ بزرگ‌ترین آسیب اجتماعی نیز همین است.

اکثر مشکلات اجتماعی و فردی با همیاری خانواده یا اقوام قابل حل و برطرف شدن هستند، اگر این مشکلات از سوی نزدیکان او

حل نشود به جامعه می رسد. حتی افراد بزهکار و سابقه دار اذعان می کنند که اگر نزدیکان و در اولویت اول خانواده او را به حال خود رها نکرده بودند در دام جرائم گرفتار نمی شدند. آسیب های روحی و روانی که در جامعه بروز پیدا می کند، همچنین تمام مشکلات و آسیب های اعتیاد به فضای مجازی با کانون گرم خانواده و انجام صله رحم به معنای حقیقی آن قابل حل و رفع است.

صله رحم در آیات و روایات

اهمیت صله رحم در آیه ۹۰ سوره مبارکه نحل، مشخص می شود: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ» منظور از ذی القربی خویشاوندان است، ترتیب آورده شدن صله رحم در این آیه قابل توجه است؛ خداوند انسان ها را ابتدا به عدالت و بعد از آن به احسان و ایتاء ذی القربی امر می کند. از این آیه این نکته برمی آید که احسان و رسیدگی به ذی القربی در مقام اهمیت، در کنار عدالت هستند.

در آیه ۲۷ سوره مبارک بقره آثاری برای قطع خویشاوندی ذکر شده است؛ دور شدن از آرامش و دچار شدن به افسردگی روحی و روانی بخشی از آن چیزی است که انسان ها از ترک صله رحم متحمل می شوند.

درباره آثار ترک صله رحم در آیات و روایات هشدارهایی داده شده است که در ذیل به برخی از آنها اشاره شده است:

- تنگدستی؛ حضرت علی(ع) فرمود: قطع رحم با خویشاوندان تنگدستی می آورد (وسایل؛ ج ۱۵؛ ص ۲۴۷)

- کاهش عمر؛ رسول خدا(ص) فرموده است: «انسانی که صله رحم می کند و خداوند به سبب آن، عمر سه ساله او را به ۳۳ سال افزایش می دهد؛ در مقابل انسانی که قطع رحم می کند خداوند عمر ۳۰ ساله او را به سه سال یا کمتر از آن کاهش می دهد.» (وسایل الشیعه؛ ج ۲۱؛ ص ۵۳۷)

- انقطاع نسل: امام باقر(ع) به نقل از حضرت علی(ع) می فرماید: «سه خصلت است که دارندگان آن نمی میرند؛ مگر آنکه کیفر آنها را در همین دنیا می بینند: ستم، قطع رحم و قسم دروغی که با آن با فرمان خدا مخالفت می کنند... به درستی که قسم دروغ و قطع رحم سرزمین ها را از اهل آن خالی می گرداند و رحم زنان را عقیم می سازد و عقیم شدن رحم، انقطاع نسل را در پی خواهد داشت.» (کافی؛ ج ۲؛ ص ۲۴۷)

- دور شدن از رحمت: رسول خدا(ص) فرموده است: رحمت بر قومی که در میان ایشان قاطع رحم وجود داشته باشد؛ نازل نمی شود.» (کافی؛ ج ۲؛ ص ۱۸۴)

- محرومیت از بهشت: رسول خدا(ص) می فرمایند: سه گروهند که هرگز داخل بهشت نمی شوند: معتاد به شراب، معتاد به سحر و جادو و قاطع رحم. (وسایل الشیعه؛ ج ۱۵؛ ص ۳۴۶)

یک فضیلت بزرگ اخلاقی

فضایل اخلاقی سازه های معنوی انسان هستند و هویت او را شکل می بخشند. انسان هر چه از اخلاق نیکوی بیشتری برخوردار باشد، ابعاد معنوی او کامل تر است و از سوی دیگر، رذایل اخلاقی نقصان در کمال نفسانی و شخصیت معنوی انسان است. صله ارحام یکی از فضائل اخلاقی بسیار مهم است که در زندگی فرد نقش برجسته ای را ایفا می کند و در سلامت جسمی و روانی و سعادت دنیا و آخرت شخص تأثیر به سزایی دارد. از دیرباز صله رحم در فرهنگ ایرانیان جایگاه ویژه ای داشته است؛ عید نوروز در ایران نقطه اوج ارتباطات خانوادگی و قوم و طایفه ای در قالب صله ارحام است. با گسترش فرهنگ صله رحم و معاشرت های فAMILI و احساس تعلق به گروه خانواده، هم نوایی گروهی افزایش یافته و افراد برای رعایت آداب پذیرفته شده در خانواده تلاش می کنند. صله رحم و ارتباطات خویشاوندی، هم در ارائه ارزش های مثبت و گسترش هنجارها و پایبندی افراد به آن نقش مؤثری دارد و هم نسبت به ناهنجاری ها و بزهکاری های اجتماعی و دوری از استفاده های بی مورد از دنیای مجازی و آسیب های آن نقش بازدارندگی خواهد داشت و همانند هدایتگر اجتماعی نامرئی، اعضای خانواده را زیر چتر حمایتی خود قرار می دهد.